

Çalışana ödenecek bedelin satış hasılatının yüzdesi olarak belirlenmesi halinde ödemenin ücret olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.02-120[61-2012]-240
Tarih	29.11.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.99.16.02-120[61-2012]-240

29/11/2012

Konu : Çalışana ödenecek bedelin satış hasılatının yüzdesi olarak belirlenmesi halinde ödemenin ücret olup olmadığı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, şirketinizin yeni açacağı perakende satış mağazalarında çalışacak kişiler ile hizmet sözleşmesi yapacağı, söz konusu perakende mağazaların firmanız tarafından kiralanacağı, ancak hizmet sözleşmesi imzalanan kişi ile firmanız arasında da kira kontratı düzenleneceği, mağazaların ve mağazalarda kullanılacak yazar kasaların şirketiniz adına tescil edileceği, aranızda kira ve hizmet sözleşmesi bulunan kişilerin şirketiniz bordrosunda yer almayacağı, şirketiniz tarafından kendilerine ay sonlarında satış tutarının belirli bir oranında yapılacak ödemeye karşılık şirketinize hizmet bedeli faturası düzenleyecekleri belirtilerek, şirketinizin perakende mağazalarında hizmet sözleşmesi ile çalışacak kişiler tarafından bu şekilde elde edilecek gelirin ticari kazanç mı, ücret geliri mi olacağı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Ticari Kazancın Tarifi" başlıklı 37 inci maddesinde "Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır." hükmü yer almaktadır.

Ticari kazançlar esas itibariyle sermaye-emek karışımı bir kaynağa bağlı olarak doğarlar. Bu kaynağa bağlı olarak devamlı bir organizasyona dayanan her türlü faaliyet ticari faaliyettir. Dolayısıyla, bu faaliyetler neticesinde elde edilen kazancın Gelir Vergisi Kanununun ticari kazançlara ilişkin hükümleri çerçevesinde vergiye tabi tutulması gerekmektedir.

Aynı Kanunun 61 inci maddesinin ikinci fıkrasında da,

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak koşulu ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez."

hükmüne yer verilmiştir.

Gelir Vergisi açısından bir ödemenin ücret olarak vergilendirilebilmesi için, işverene tabi olması, belli bir iş yerine bağlı olunması ve hizmetin karşılığı olarak bir ödemenin yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla, bu üç unsuru birlikte taşıması suretiyle şirketinizin hizmet sözleşmesi mukabilinde yapacağı ödemelerin ücret olarak nitelendirilmesi ve Gelir Vergisi Kanununun 61, 63, 94 103 ve 104 üncü maddeleri uyarınca vergilendirilmesi gerekmektedir.

Buna göre, şirketinizin yeni açacağı perakende satış mağazalarında çalışacak kişiler ile hizmet sözleşmesi yapılacak ve şirketinize bağlı olarak çalışılacak olması, mağazalarda kullanılacak yazar kasaların şirketiniz adına tescil edilecek ve satışların şirketiniz adına yapılacak olması, ticari organizasyonun şirketiniz tarafından üstlenilmesi gibi hususlar dikkate alındığında, anılan kişilerin faaliyetinin ticari faaliyet kapsamına girmediğinden bu kişilere yapılan ödemelerin ücret hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, ücretin, satış hasılatının veya kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş olması yapılan ödemenin ücret olma niteliğini değiştirmeyecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026